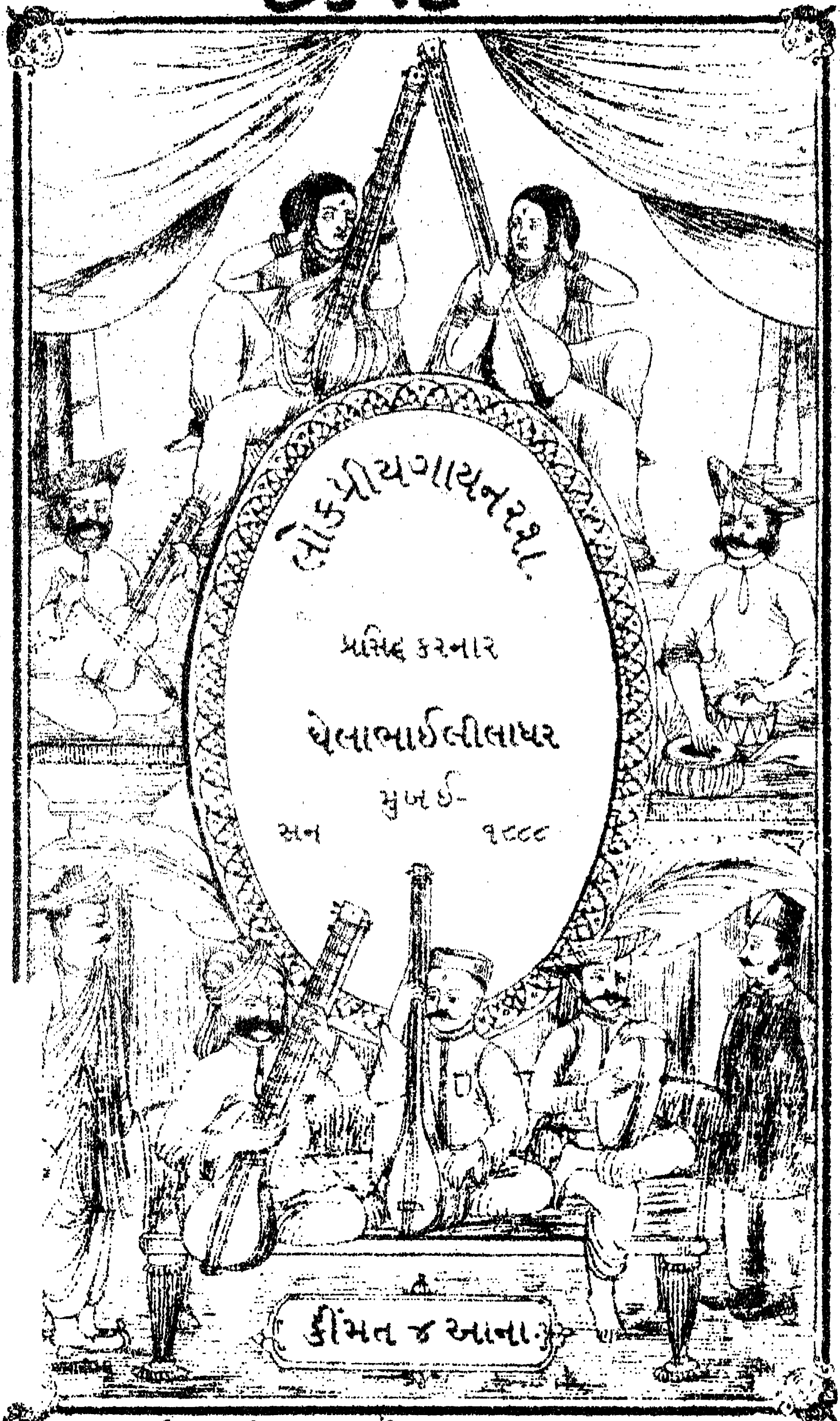

ધી આંગ્લો ન્યુઈશ એંડ વરન્યાકયુલર છા૦ખા૦
મસીદ બંદર રેલવે સ્ટેશનને સાંમે મું૦

૪૬૨૫

લોક પ્રીય ગાયન રશ.

ભાગ ચોથો.

(શ્રી જગનનાથજીનું પ્રભાતીયુ)

આજની ઘડીરે ધન, આજની ઘડી;
અમે નિરખ્યા જગનનાથ, ધન આજની ઘડી. ટેક
વર્ણ અઢારે એકઠા જમે, રૂડી રીતડી;
એક બીજાના મુખમાં આલે, પૂરણ પ્રીતડી૦ ॥ આજ૦ ૧॥
જગનો જીવન જોઇને જોયું, ભરી આંખડી;
મુખડું દીઠે પાતક નાસે છાનડી હરી૦ આજ૦ ૨॥
રાત દીવસ રૂદયમાં રાખું, મેલું નહીં ઘડી;
દાસ વેરાના સ્વામીની સાથે, જીવની જડી૦ આજ૦ ૩॥

(શ્રીક્રષ્ણ ભક્તિ રાગ પ્રભાતીયુ.)

જાગીએં વ્રજરાજ કુંવર નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે માત યશોદાકે પ્યારે જાગીએ વ્રજરાજ ॥ટેક॥
સુરજ ઉગો પ્રાત ભયો, છિપ ગયે સબ તારે;
ચંદ્ર કળા હીન ભઇ, શુરજકે અજવારે૦ જાગીએં૦ ૧॥
મથુરામે જન્મ લીઓ ગોકુલ સધારે;

કંસકો નિરવંસ કીઓ, પુતના પછારે૦ જાગીએં૦ ૨॥
બ્રજપર જબ ઇંદ્ર કોપ, ગુવાલ બાલ હારે;
પ્રભુજી પતિત પાવન, અવીચલ બ્રદ પારે૦ જાગીએં૦ ૩॥
જમુનામે ગેંદ પડી, ગુવાલ બાલ હારે:
કાલીનાગ નાથ્યો તાતેં, કુષ્ણ ભયે કારે૦ જાગીએં૦ ૪॥
અસુરનકો નાસ કીઓ દેવતા સુધારે;
સુર સ્યામ શરણ સાર, દીજીએ હમારે૦ જાગીએં૦ ૫॥

(શ્રીરામ ભકિત રાગ પ્રભાતીયુ.)

જાગીએ રગુનાથ કુંવર પંછી વન બોલે;
પંછી વન બોલે લાલ ચિડીઆ વન બોલે૦ જાગીએં૦ ટેક॥
પ્રાત બાનું પ્રગટ ભયો, રજનીકો તિમિર ગયો;
ભમર કરત કુંજશગાન કમલ દલ પ્રફુલે૦ જાગીએ૦ ૧॥
ચંદ્ર કીરણ શીતલ ભઇ, ચકલી પીઆકું મિલન ગઇ;
અતિ સુંગધ અતિ સુગંધ, પવન મંધ દોલે૦ જાગી૦ ૨॥
તુલશીદાસ અતી આનં, નિરખત મુખારવિંદ:
દીનકુ પ્રભુ દેત દાન, આનંદ અમોલે૦ જાગીએં૦ ૩॥

પદ ભજન.

જેહાં જુઠી એહ સારી સમજો,જુઠા સબ એહ પસારારે. ॥ટેક॥
કાયા જુઠી, માયા જુઠી, સનસાર સારા ખોટારે,
સાચ સાહેબતો વોહી પ્રભુ, સબસે હવે જો નયારા રે. ॥ ૧ ॥
પલમે બદલે રંગ નયે, ઔર પલમે ઢંગ નયે બદલે રે,
કછુ ભરોસા નાંહીં જગકા, પલમે દલે જગ સારા રે. ॥ ૨ ॥
માલ ખજાના ધન દૌલત સબ, જોબન ઔર જવાની રે,

નાહીં હુવે કીસીકે એહ યારો, ઠગપનસે જગ હારા રે ॥૩॥
કઠન રસ્તા યાંહાંકા ભાઇ, બસતી જુહારી સારી રે,
કોઇ કહે એહ ગઠડી મેરી, કોઈ કહે ધન મેરા રે. ॥૪॥
નયાયે રહા ન કુછ રાજામે, ધર્મને નામ ડુબાયા રે,
નીતી રતનતો ડુબા જલમે, સત્યને હાત પસારા રે ॥૫॥
છાંડકે ભોગકો અબતો સાંઇ, જોગ લીઆ હમ સબને રે,
દુશમન દુનીઆ સારી કીની, માલીક એક હમારા રે.॥૬॥
સુખ દુખમે વોહી સાહેબ સાચો, જલ થલકો જો વાલી રે.
હર પલ વાકો સુમરન કરીએ,જો નાથ હમારા પ્યારા રે,॥૭॥
મનકી ચીંતા દુર કરે વો, "આરામકો" નીર દેવે રે,
કાલક ધોવે દીલકી સગરી, કાટે પાપ અંધારા રે. ॥૮॥

ભજન.

રામ તોરે નામકી ધુમ મચાઇ, અંગ ખાક ભભુત રમાઇ ॥ રામ તોરે નામકી૦ ॥ ૧ ॥ કાનન મુદરા હાથન માલા, કફની મટીમે રંગાઇ; જપ તપ હરકી મનમા લગાઇ. અલ્લખ પુકારત ભાઇ. ॥ રામ તોરે નામકી૦ ॥ ૨ ॥ બન બન ભટકત પતીઆં ચબાવત, હડીઅન તનકી જલાઇ; ધુપ ન શીતમે વસતર લીનો; પુંગી નાદ બજાઇ. ॥ રામ તોરે નામકી. ॥ ૩ ॥ ધ્યાનમે તોરે ॥ પ્રભુ પીઆર, સુધ બુધ સારી ગમાઇ; લજ્જા ન જગકી કીની કછુભી, સીસપે જટીઆં બઢાઇ. ॥ રામ તોરે નામકી. ॥ ૪ ॥ માત પીતાભી ભુલ ગયે હમ, ભુલે બહેન ઔર ભાઇ; નાથકે ધ્યાનમે દુનીઆ ભુલાઇ. ઔરભી ભુલે સગાઇ ॥ રામ તોરે નામકી ॥ ૫ ॥

ખ્યાલ.

સુન ગુજરી બ્રજનાર હમારી, દેદો બંસુરીઆં મોરી ॥ ટેક. ॥ કાનકી શીખાઈ રાધે મોરલીઆં ચોરાઈ, મુખસેં બહાર ઠારી બસુરીઆં. ગોરાસા મુખપર હાથ ડારૂં, રાધે દેદો બંસુરીઆં. ॥ ૧ ॥ તેરા શીરપર મુગટ બીરાજે મેરા શીશપર ચુંદડીયાં, તેરાજ મુખપર બંસુરી સોએ, મેરે બંસુરીઆં. ॥ ૨ ॥ સુન નંદજીકે લાલ કનૈયા, મેના દઊંગી બંસુરીઆં; બંસી બાજે અંદર ગાજે, બર ખાકી લગી રહી ઝડીયાં, ચન ચન ચન ચન પવન ચલતહે, ચુમકત દામનીઆં. ॥ ૩ ॥ કીટ મુગટપર છત્ર બીરાજે, કુંડલ ઝલકે કામનીઆં; સુર કહે પ્રભુ અંતરજામી લેલો બંસુરીઆં. ॥ ૪ ॥

ખ્યાલ.

કોન વન ઢુંઢું માઇ, મેરા છોટાસા લછમન. ॥ ટેક. ॥ રાઇ આગનમેં રમતા બાલક રમ ગઇ જોગીડાકે સંગ, માતા કૌશલ્યા ઢુંઢત નીકલી ખબર ખોજ નહીં પાઇ. ॥ ૧ ॥ શ્રાવન ગરજે ભાદરવો ગરજે કોન ચલે પડવાઇ, અણી બીજ બીછે કોન ચલત હે રામ લછમન દોનું ભાઇ. ॥ ૨ ॥ આગે આગે રામ ચલત હે પીછે લછમન ભાઇ, જીનકી પીછે ચલે જાનકી છત્રકો હનજ ધાઇ ॥ ૩ ॥ રામજી બીના મેરી સુની અજોધા લછમન બીના ઠકરાઇ, સીતા બીના મોરી સુની રસોઇ કોન કરેગો ચતુરાઇ. ॥ ૪ ॥ ર.વન મારી રામ ઘેર આઇ અજોધા ફીર વસાઇએ, તુલશી દાસ પ્રભુ તુમારે ભજનકું ઘર આઇ દોનું ભાઇ; ॥ ૫ ॥

ખ્યાલ.

મહાદેવ કહે સુનો પારવતી, બીજીઆ મત દોહો ગમારનકી. ॥ટેક ॥ બાલક પીએ બકવાદ કરે; અબ બુઢા પીએ જખમારનકું.

જોગી પીએ જબ ધ્યાન ધરે, રહે રામકા નામ સુધારનકું. ॥ ૨ ॥
ક્ષત્રી પીએ રણુ ક્ષેત્ર લડે, ગજ હસ્તીકે દંત ઊખાડનકું. ॥ ૩ ॥
તુળસીદાસ આશા રઘુવીરકી, ચરન કમલ ચીત લાવનકું ॥ ૪ ॥

ખ્યાલ.

ગોવીંદ કુશ્ન હરી ભજીલે મન ગોવીંદ કુશ્નમહરી ॥ ટેક ॥
કુશ્ન કેતાં તુંને દામ નહીં બેસેરે, છુટત નહીં ગંઠરી, ॥ ૧ ॥
આ કાયા કાગલકી પુતલીરે ક્ષણુંમાં જાએ પડી, ॥ ૨ ॥
દો ઘડીકા વીસરામ કીયાહેરે, દુનીઆં ગર્વ ભરી. ॥ ૩ ॥
જામુખે કુશ્ન નહીં ઓચરયોરે, તામૂખે ધુલ પડી. ॥ ૪ ॥
સુર કહે શઠ ગોવીંદ ભજીલેરે, દ્રઢ મન એક કરી. ॥ ૫ ॥

ખ્યાલ.

સઘરી વ.ટ મેં ઢુંઢ ફીરી બીંદ્રાબન મોરો સામરીઓરે. ॥ ટેક ॥ પગ ધરત ધરત પાઊં ઉલટી ગયો, પનઘટવા ગાગર ઊલટ ગઇરે ॥ ૧ ઢુંઢત ઢુંઢત મોએ સાંજ પડી, મોએ નાસુની તેરી બાંસુરી જાત એકીલી મોએ રોક રહયોરે, શીર બાંધત ટેરી પાઘડીઆંરે. ॥ ૩ ॥ પરશોતમ પ્રભુ આઇ અચાનક, બેરન ભઇ તેરી બાંસુરીઆંરે. ॥ ૪ ॥

દીપચંદી.

મેરો બાબુલ દીનો ગવનવા, મેં તો ચલીરે પીઆકે નગરવા ॥ મેરો બાબુલ ॥ ટેક. ॥ ઊઠ મેરી શંપઆં. ગલેચીલ રઇઆં, બોર કદ હોવે ચીલનવા; મેરો બાબુલ ॥ ૧ ॥

ટપા.

શાથીરા માંનુ શાથ નીભાનાવે શાથીરા માંનુ. અંમ પંચી પરદેશી નગર બીરાનાવે ॥ શાથીરા માનું. ॥ ટેક. ॥ ઇન ગલીઆં બીચ આનાં ન જાનાં, અપનાં શો અપનાં, બીશંન બીગાનાવે; ॥ શાથીરા માનું. ॥ ૧ ॥

ટપા.

મઊલા બાલમ ઇઆવે, મઊલા બાલમ ઇઆવે, ઇશ દુ-નીઆ બીચ કોઇ નહી અપનાં; ઇશ દુનીઆં જેશા રેનકા સપના ॥ બાલમ ઇઆવે મઉલા બાલમ. ॥ ૧॥

ટપા.

માનુતો તલબ દીદાર, ઓ દીઆરદી ઇઆરદીવે ॥ માનુ તો તલબ દીદાર. ॥ટેક॥તુજ બીના માનું ઓર નહીં દીથવાવે રબ શાહી શોરી કરે ઇનતેજાર ॥ માનુતો તલબ દીદારે ॥ ૧॥

ઠુમરી.

પવંણુજર લાગીરે મેરી ગુઇઆં ॥ પવંણુ જર લાગીરે. ॥ ટેક. ॥ ચમકત બીજલી બરશત મેઆ શો ભીજે મોરી શારીરે ॥ મેરી ગુઇયા ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

અરી અરી તેરે નેંનોને મુજકુ દીવાનાં કીઆ, અપનોસે મુજકુ બીગાનાં કીઆ ॥ તેરે નેંનોને. ॥ ટેક. ॥ એશા મેં જાનતી પીત ન કરતી કાએકુ તુને મોરા ગોનાં કીઆ ॥ તેરે નેનોને. ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

સૈયાંને મોરે પતીઆં કૉણ ન પઠાઇ ॥ સૈયાંને૦ ॥ ટેક૦॥ ઊડ જા કાગા લે જા પતીઆ. કીન સોકન બીરહમાઇ ॥સૈયાંને૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

રાત નીંદીઆં સૈયાં, પીયા બીન નહી આઇ લો ॥ રાત૦॥ટેક॥ કબકી મેં ઉભી થાસે અરજ કરૂં છું, પીયા દીલ બીચ દયા ન લાઇ લો ॥ રાત૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

મુરખવાને ગાલી હેજી મોહે ગાલી દીની દીની, તુકરવાને ગાલી૦ ॥ટેક॥ લાજકી મારી મેં બોલ ન શકીજી, ગાલી ગાલી મોહે કારી, હેજી ભલા ગાલી૦ ॥મુરખવા૦॥ ૧ ॥ બાઇઆં મરોરી ચુરીઆં ફોરી. અગર બગરકી મે પનીઆરી; હેજી ભલા ગાલી ॥મુરખવા૦॥૨॥

ઠુમરી

અલ્લાહ મેરે પ્યારેકું કોઇ સમજાઓ, અલ્લાહજી કે વારી વારી ॥ અલ્લાહ૦ ॥ ટેક૦ ॥ શેહેર પંજાબ મુલક બેગાના, અલ્લાહ મુજે છોડ મત જાઇયો ॥ અલ્લાહજીકે૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

નેના કટારી લાગી રે મેરી જાન ॥ નેના૦ ॥ ટેક૦ ॥ ન મારો મોહે છુરી રે કટારી, ના બરછી તલવાર ॥ લાગીરે ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

અજહુ નહી આયે મોહન મેરે પ્યારે ॥ અજહું૦ ॥ ટેક ॥ સઘલી રેન મોહે તલપત બીતી, તક ગઇ રેન બીછર ગયે તારે; ॥ અજહું૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

ચલો બંગલેમેં કરૂંગી તોએ રાજી ॥ ચલો૦॥ ટેક ॥ કીયા કરે મુલાં કીયા કરે કાજી, ઘરકા ખશમ હે રાજી ॥ ચલો બંગલેમેં૦ ॥૧॥

ઠુમરી.

ઘર આગલ મધુર બનસી બજાય, હર લે ગયો મન મેરે સાંવલીયા ॥ ઘર૦ ॥ ટેક૦ ॥ સુન સુનતા કોન નીકસત હે પ્રાણ, સુન બનસી ધુન ભઇ બાવરીઆ ॥ ઘર૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

અંખીયાં જો લગ ગઇ નાદાન તેરી રે ॥ અંખીઆં જો૦ ॥ ટેક૦ ॥ જબ લાગી તબ લગત ન જાણી રે, અબ લાગી દુખ દે ॥ અંખીઆં જો૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

સાજન બેગાના હુઆ જાએ મોરી નનદી રે ॥ સાજન૦॥ટેક૦॥ સુનીઓ રી મોરી સંગકી સાએલીઆં રે, સોતન લોભાએ લીએ જાએ ॥ સાજન ૧ ॥

ઠુમરી સોરઠ.

નાજુકડો મારો જીય સેજરીઆં મારી ના છોડો ॥ નાજુકડો ॥ટેક.॥ ઊંચી ચંદરયાં. ચંદને કેવરીઆં કયેસે આઉં મોરા પીય ॥ નાજુકડો૦ ॥ ૧ ॥ સેજ ચહડત મોરી પાયલ બાજીવે, ઠરઠર કાંપે મારો જીય ॥ નાજુકડો૦ ॥ ૨ ॥

ઠુમરી.

સુરજ સામે પાણી લેને જાઉં, મેરી ચુંદરીકા રંગ ઉડ જાય; ભલા જી મેરી પતલી કમર લચકાય ॥ સુરજ ॥ ટેક૦ ॥ આડ કુવા

નવ બાવલી રે, બીચમે પાણીલાં ભરે પનયાર, એસી કોણસી ગોરી કે જીનકે લંબે લંબે બાલ ॥ સુરજ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

પહુંચાદો હમકો કોઈ ઊન તક, સબ નીકસ જાત મોરે જીય-કી કસમ ॥ પહુંચાદો૦ ॥ ટેક ॥ ઉધો માધો બન યાદ આવત, મેંને જબસે સુની મુરલીકી ભનક ॥ પહુંચાદો૦ ॥ ૧ ॥

રેખતા.

દોનો દસતોંમેં મએદી લગાલે પરી, અંખીઆ તુમારી મધસે ભરી ॥ દોનો૦ ॥ ટેક ॥ જાલીકી કુરતી કતાબેકી અંગીઆં, તેરે સીરપર દોપટા જરી કાપરી ॥ અંખીઆ૦ ॥ દોનો૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

કર ગુજરાન ગરીબીમે, મગરૂરી કીસપર કરતા હએ ॥ કર૦ ॥ ટેક૦ ॥ મટી ચુન ચુન મહેલ બનાયા, લોક કહે ઘર મેરા રે, ના ઘર તેરા ના ઘર મેરા, ચીરીયાં રહે બસેરા રે ॥ કર૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

માનો સંયાં બતીયાં મોરી, છાંડો ન નગરીયા ॥ માનો૦ ॥ ટેક ॥ દગર કઠન હએ બાગે ઇરમકી, બીજલી ચમકે કારી કારી છાઇરે બાદરિયાં ; ॥ માનો૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

મછરિયા વિંદિયા લેગઇ મોરી; હાંઠોમે જમુનાહિલો ફરે ॥ મછ૦ ॥ ટેક ॥ જાએ કહો મોરે વારે બાલમા સેં જમુનામે જાલ-ડરાવેરે ॥ મછ૦ ॥ જાય કહો મોરે છોટે દિવરસે, જમુનામે વંસા લગાવેરે ॥ મછ૦ ॥

ઠુમરી

મોતી ખોય ગયો નક વેસર કા ॥ મોતી ॥ ટેક. ॥ અરી એસે નનદિયા પાન ખાય મુખ લાલ ભયો, જેસે રંગ ચુએ હરીકે સરકા ॥ મોતી ॥ ૧ ॥ અરી એરી નનદિયા ચલત મુસાફિર મોહલિયા: તુને ડર ન કિયા પરમેશ્વરકા ॥ મોતી ॥ ૨ ॥ અરી નનદિયા પાયલ મોરી વાજ રહી જેસો પહિલા ટિકોરા નોબતકા ॥ મોતીખોય ॥ ૩ ॥

ઠુમરી-

તુમ તો ફિરત ન્યારે ન્યારે, અલબેલે સઇયાં હમસે કરો ના પ્રીત; ॥ ટેક. ॥ જબસે ગએ મોરી સુધ ન લીની, કોન ગાંવ કી હે રીત ॥ તુમ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

આજ મન લેગે એંગકહી, આન બાન નેનોં કિ માર: ॥આજ૦ ॥ ટેક. ॥ તુમ તો ભએ હો હીઠ લંગરવા માનત નાહીં, અબ કાહુ કી બૈન, મોહે નાહક રોકત બાર બાર ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

હમરા જોબન યોંહી જાએ પરદેસી, પિયા, દિનવા બહુત ગએ બીત ॥ હમારા ॥ ટેક. ॥ જબ સે ગએ મોરી સુધહુ ન લીની કૈન ગાંવ કી રીત ॥ હમારા૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

મોરી બહિંયાં ન પકડ ગિરધારી, મૈતો બિનતિ કરતિ રહિ હારી; ॥ મોરી ॥ ટેક ॥ તુમ તો ભએ સૌતિન કે સંઘાતી, અબ કયા સનદ તેહારી; ॥ મોરી ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

મોરી તપત ન બુઝી એક બાર, બીનતી કરકર મેં ગઇ હાર ॥ મોરી૦ ॥ ટેક૦ ॥ ૧ ॥ સયાની સખી અબ કેસી કરાં; મોરા છયરા લાજત બાર બાર ॥ મોરી૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

પીઅરવા કીતના દુર રે, હમસે ચલાગો ન જાય ॥ પીયરવા૦ ॥ટેક૦॥ ચલત ચલત મોરી કમર ગુજર ગઇ, પીઆ બીન ઘડી ના સુહાય ॥ હમસે૦ ॥ પીયરવા૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી.

ગલી મત આઓ, મોરી ગલી મત આઓ, બંસરીયા વાલે સાંવરા રે ॥ મોરી૦ ॥ ટેક૦ ॥ બ્રીજકે લોક સબ ચરચા કરત હએ, લેલે તુમારાહી નામ, બંસરીઆવાલે શાંવરાંરે ॥ મોરી૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

દરદ ના જાણે મેરા કોઇ-મેં તો દરદી હેવાની ॥ દરદ૦ ॥ટેક॥ ઘાયલકી ગત ઘાયલ જુને, જને સંર બીતી હોય રે; ॥ મેં તો દરદી૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

હેજી મોરી આલી પાણીઆ કેસે જાઉંરી, અધબીચ મારો મધ રોકત પીઆ ગીરધારી; ॥ મોરી ॥ આલી૦ ॥ ટેક ॥ કાહે કરે કછુ બીન નહી આવે, સનદ પીઆ મોરે ગએલ પરો; ॥ મોરી આલી૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી

કૈસે ભરૂં પાણીમેં ગુઇઆં પનઘટવા રોકેરી ॥ કૈસે ભરૂં૦ ॥ ટેક ॥ ઘર મેરા દુર હએ ઘાઘર સીર ભારીરે, જસોદા તેરા કનઇઆ માનત નાહી; ॥ કૈસે ભરૂં૦ ॥ ૧ ॥

ઠુમરી જલા.

સૈયા મન છીન લીનો મંત્ર એ સુનાઇ, બાત ક્યા બનાઇ ॥ ॥ સૈયા મન. ॥ ટેક. ॥ પડકે મંત્ર સૈયાને મોહેપે ડાલા, તોરી આન બાન દી મોહે દેખાઇ ॥ સૈયા મન. ॥ ૧ ॥

ઝીંઝોટી ઠુમરી

ઢુંડને જાવે પીઆકો મુરખ બન બએરાગી મન મોરે ॥ ઢુંડને ॥ ટેક. ॥ ઘટમાં ગંગા ઘટમાં જમન. ઘટમાં દ્વારકા કાસીરે; સાંચ ગુરૂકા ચેલા હો કર પાએગા દરશન; ॥ ઢુંડને૦ ॥ ૧ ॥

ભેરવી.

કહાં ગએ ગોઇયાં મેરા શાહેજાદા જાની પ્યારા, વાકા પતા કહું લાગત નાહીં ઢુંઢ ફિરી વનસારા; ॥ મેરા શાહાજાદા૦ ॥ ટેક॥ **દો૦** સાચ ભઇ ઓ દિન ઘટે, પિયા ન આએ પાસ; સોતી થી મેં રો ઉઠી, પાટી પટકત હાથ; ॥ મેરા શાહેજાદા૦ ॥૧॥ **દો૦** આઠ પોહોરકી ચોસઠ ઘડી, ખડી પુકારત પાઉ; જેરી ખલ લોહાર કી, સાંસ લેત બિન જોઉ; ॥ મેરા શાહેજાદા૦ ॥૨॥ **દો૦** પ્રીતમ હમ તુમ એક હએં, કાન સુનન કો દોય; મન સે મન કો તોલિએ, દો મન કભી ન હોય; ॥ મેરા શાહેશાદા૦ ॥૩॥ **દો૦** કર કંપે લેખની ડગે, રોમ રોમ થહરાત; સુધ આવે છાતી ફટે, પાટી લિખી ન જાત; ॥ મેરા શાહેજાદા૦ ॥૪॥ **દો૦** નાગિન બૈઠી રા-

હમે', વિરહિન પહુંચી આય; નાગિન ડરપે આપકો, વિરે હિન ડસિ નહિ જાય; ॥ મેરા શહેજાદા૦ ॥ ૫ ॥

ભૈરવી રેખતા.

ગૈરો સેં કરો ના ઇશારા સનમ, નહીં વાત યહ હમકો ગવારા સનમ ॥ ગૈરોશેં ॥૧॥ યહ માનાં કિ તુમ નહીં જાતે હો, ગૈરોં કો તો ઘરમેં બુલાતે હો, ઔર હમ કો રોજ જલાતે હો, નહીં જુલમ ઉઠાનેકા યારા સનમ ॥ ગૈરોંસે ॥ ૨ ॥ ગર શેખસે હમકો મુરવ્વત હુએ, ફિરઓરપૈવયોં યહ ઇનાયત હુએ, ઇન બાતોંસે હયકો ભી નફરત હુએ, દિલ હટ ગયા તુમસે હમારા સનમ ॥ ગૈરોસે ॥ ૩ ॥

ભૈરવી.

તોરે જુઠ હંએ બતીયાંરે. સચ માન મોરી જાન, બતીયાં કરત સારી રતીયાં ગુઝારે ॥ તોરે. ॥ ટેક. ॥ નીકસ રહીથી પરાન યે તરસ તરસ તોરે દરસનકો મોરી, જાન જાન જાન મોરી તુ બાત, માન મએંને તોરી બાત જાની તુને મોરી જાની ; ॥ તોરે ॥ ૧ ॥

ભૈરવી.

મંએ મનાએ હારીરે, નણિ તોપે વારીરે ॥ મંએ૦ ॥ ટેક ॥ લાખ મનાઇ એક ન માને મંએ તો દાસી હું તેહારીરે ॥ મંએ ॥૧॥

ભૈરવી ધ્રૃપદ

મેરે તો અલ્લા નામકો આધાર, જીને રચ્ચો સનસાર, કામ ક્રોધ લોભ માયા તજો જંજાલ ॥ મેરેતો૦ ॥ ટેક ॥ જીને રચયો અરસ કુરસ જગીં આસમાન, રચયો નીરંજન નીરઆકાર, સાચી સેવા કરો પરવરદેગાર ॥ મેરેતો૦ ॥ ૧ ॥ કાએકુ હુઇએ ગુનહગાર, કાએકુ લીજીએ એતો ભાર, સુખ સવાદ સખી તજીએ જાકો નામ

ભીખાગાર, કહે મીઆં તાનસેન જનમ જીઆ નહી વાર વાર આવેરે ॥ મેરે તો૦ ॥ ૨ ॥

ધ્રૂપદ

ભલી લગત મીરધા નેણીકે અંગ સંગ કણ્યન ખંભ માનો લાગત પેઆરી ॥ ભલી૦ ॥ ટેક ॥ સીરપે રસીપલવારો. બવન પર ધ્રણુકવારો, કોચન પર નારંગી હસનપર લાલી ॥ ભલી૦ ॥ ૧ ॥

ધ્રૂપદ જીંજોતી.

ઇતના કોઇ કહો જાય, મેરી ઓરતે હરીસજીં કર જોર જોર, બેગ ઘર આય જીયા, બીરહન વયાકુલ તરફત શોહ્ય ન જાય બીછોરનકો દુખ ભારી ॥ ઇતના૦ ॥ ટેક૦ ॥૧॥ જો ઇક પલ ગોપીયન સંગ હોત નીયારે કબહું ન નીહારે, સો હમસક નીઠુર ભયે માધોબન જાય સયામ સુંદરના સંભારે ॥ ઇતના૦ ॥ ૨ ॥

ટપા.

પ્યારે દા મિલના હોવે મીયાં દમ ગનીમત મિલના ॥ પ્યારે૦ ॥ ટેક ॥ છાંડિ કે ચલા શોરી છાડિ દે ના મિલાના રાંઝા દી શોરી દા •ફુલના દા ટપે લખાં ॥ પ્યારે ॥ ૧ ॥

ટપા.

સખીયાં વે મેં લખિયાં, કબ લગ સમજાજીં જાનીયાર વે ॥ સખીયાં ॥ ટેક ॥ બેખણુદા મુશતાક રાંદે રાંદે, સખી દે તેરી તો બિન ડિઠા શોરી મે લખીયાં ॥ સખીયાં ॥ ૧ ॥ એં જોગી રાવલા સાંઝ ભઇલો અબ મન ભુલ ભટકે, કાનન મુન્દ્રા ઓ ગલે સેલી અંગ ભભુત રમાએ ॥ સખીયાં ॥ ૨ ॥

ટપા.

ચલ ઉઠ ચલે જાંદે યાર સોનૂ લાની સાહિયો દીલે ભરે રાંજે દેનું ॥ ચલ ઉઠ૦ ॥ ટેક૦ ॥ દીલ કીતા સરેશા એહીરંઝદા છૈલ ઇસ જગે બીચ નાચલો યાર સોનું ॥ ચલ ઊઠ૦ ॥ ૧ ॥

ટપા.

સાડી ગલ માન લે સોહના તૂં આપે નહી મીલદા સરશાર સજન સોહના ॥ સાડી૦ ॥ ટેક૦ ॥ ગિલા મેં કીસસે કરૂં તેરી બેવફાઇકા, જહાંમેં દોસતી ન કરે કોઇ આશનાઇકા ॥ સાડી૦ ॥૧॥

ટપા.

ચાલ પછાની હમદમ તેરી નીજારે તો જાની મીયાંવે ॥ ચાલ૦ ॥ટેક॥ સુન પાએ નાદાન ઉસ દુશ્નામ તમામ, જુણે શેલબીચેં હુવા અપના તો કામ તમામ ॥ ચાલ૦ ॥ ૧ ॥

ખ્યાલ.

માહિડા બાલમ આયા મે તેરી સોં સઇયો સાડી જાન નેહ લગન દી સૈરંવે ॥ મા૦ ॥ બેપરવાહી ના કરણા માંડી પ્રીત ગરીબોં સે થારે તો આગે કી હોઇયાં વે ॥ મા૦ ॥

ખ્યાલ.

મે જાને ન દુંગી અપને બાલમ કો, આંખન કરિ રાખોંગી મેં પલકન મુંદ મુંદ ॥ મે૦ ॥ ટેક ॥ ઘટા કારી બિજલી ચમકે સદા રંગીલે મહમદશાહ બરસત દએ બુંદ બુંદ ॥ મે૦ ॥ ૧ ॥

બિહાગ.

વનફુલ મધુપાન, વને વને કરિ ગાન, મોરા વન વિહંગિની લો ॥ વનફુલ ॥ટેક॥ ૧ ॥ વને બને ભ્રમિ, ફુલે ફુલે ચુનિ મોરા, વનવિલાસિની લો, વનફુલ હારે બાંધિલ કવરી, વનફુલ હરિ હૃદયે ધરિ, મોરા વનફુલ હાર અંગિની લો ॥ વનફુલ ॥ ૨ ॥

મલ્હાર.

કાંદિ કાંદિ મુક બાંધિ, કેન કાંદિતે ચાઇસે, સે તો કહના કથા, સે તો ચાયના બિરે, કેન બાંધિતે ધાઇસે ॥ કાંદી ॥ ટેક. ॥૧॥ કે દે મરિ, સખિ તવુ તારિ, તારિ કથા ધ્યાને તારે હેરિ, બાલવાસનેના, પ્રાણુ માનેના, મરમ બ્યતા કત મરમે પાઇ લો ॥ કાંદી ॥ ૩ ॥

તીલાણા.

તાનુમ દેરેના તદીઅન રે તારે તદારે તારેદાની ધીલાંગ ધાં-તનનન તનદી તદાની ॥ તાનુમ૰ ॥ ટેક૰ ॥ ૧ ॥ તાનુમ તાનુમ તનદેરેના ઓદતન દેરેના દીમ તદીમ દીમ તાનદેરેના, ગમગ-રેસા ગમપપગરે સાનીધપ મગરેસા, ધીટકીટીતક ત્રીટકીટીતક ધી-ટકીટ ગીદગીન નકતીકઆન કીરન કટીટકીટ ધા ॥ તાનુમ૰ ॥ ૧ ॥

તીલાણા.

ઓદ તન દ્રેણા દ્રેણા દ્રેણા, યલી યા લાલ ॥ ઓ.દ૰ ॥ ટેક ॥ ધી ત્રુમ તનન દરેણા દીમ તાધી યારેરે તારે દાણી ॥ ઓદ તન૰ ॥ ૧॥

ચતરંગ.

ચતુરંગકો ભેદ ગુણીયનમેં ગાય, કરિ જ્ઞાન ધ્યાન મન સોચ સમજ ॥ ચતુરંગ૰ ॥ ટેક૰ ॥ ૧ ॥ તનુમ તનન દીરદીર તારે તદારે દાની નાદીર દીર તુમ દીર દીર દીર દીર દીર દીર દાની ॥ ચતુ-રંગ૰ ॥ ૧ ॥નીધ પધ ની સારે ગમ ગરે સા, રે ગમગ મપ નીસ નીધ પમ ગરે સા, સાસારે રેરેગા ગગમા મમપા પપધા ધધની ની-નીસા સ ની ધ પ મ ગ ર સા, નકધીક ધાકીટ તક ધીત ધીના કીત તક તકધુમ કીટ તક કરતી કીરનક તકલાન તકધાતી ધાકડાન તકધાતી ધા ॥ ૨ ॥

જુંનોતી બેહાગ

હરી હરી મેં તો પયાજીકુ ધુંધન જાઉં, જોબન વાકો દેશ વેસ, પયાજીકે મન મનાઊં; ॥ હરી હરી૦ ॥ ટેક૦ ॥ ઇસ નગરીકે આસડી પાસે, પયાજીકુ શબ્દ સુનાઉં ॥ હરી હરી૦ ૧ ॥

જોગીઆ-આસાવરી.

હીરામન તોતે પીંજરેમે બોલેગા કોન; બોલતા ઉડ જાયેગા રે ॥ હીરામન૦ ॥ ટેક. ॥ ચુન ચુન માટી મહેલ બનાયા; મુરખ કહે ઘર મેરારે ॥ હીરામન૦ ॥ ૧ ॥ ના ઘર તેરા ના ઘર મેરા; ચીડીઆ રએન બસેરારે ॥ હીરામન૦ ॥ ૨ ॥ યેક દીન પીંજરા છોડ કરેગા; જંગલમે જા દેરા રે ॥ હીરામન૦ ॥ ૩ ॥

રાગ લુમ તાલ છેપકા.

પોહાલ જામીની ગુણમન આસિવેકિ આર ॥ટેક.॥ તેમનિ કરે એસે ધરે મધુસ્વરે ભાસિએ કિ આર, જાનિ તાર મન ભાલ, સકલેત વલે ભાલ, આગે યેમન છિલ ભાલ, તેમનિ ભાલ વાસિવે કિ આર ॥પોહાલ ॥૧॥ વચન અમૃતરાશિ શ્રવણ જુડાત આસિ. કેમનિ મધુર હાસિ, તેમનિ હાસિ હાસિવે કિ આર, યે અવધિ આછિ ભાવે. આમારે સે આપન ભાવે, દુઃખ નાશિત યે ભાવે, નાશિત યે ભાવે, તેમનિ ભાવે નાશિવે કિ આર ॥ પોહાલ ॥ ૨ ॥

મેવાડો.

હારે કામણુ ગાલી તારે ઓઢણે મેવાડોરે મલી, હારે હો મેવાડોરે મલી, એ ચદ્ર કાડી તારે ઓઢણે મેવાડોરે મલી; ॥ ટેક. ॥ હારે ગાજો પીયે ગાજવીરે, વલી ભાગ પીયે ધુતાર; આશીણુ ખાએ રાજીઓરે, રૂપીઆનો દાતાર; ॥ હારે. ॥ ૧ ॥ હે માલણુ લાવે મોગ-

રારે, વલી તેલણ લાવે તેલ; હો સુ કરૂં તારા તેલનેરે; મને રૂડી લાગે નાગર વેલરે; ॥ હારે. ॥ ૨ ॥

કાહરવા.

તેરા યાર સુમેધાર, તુજે કેયા હયે કમી ॥ તેરા ॥ ટેક. ॥ નબાબકે લશકરમે, રૂપેયે મીલાયો ત્રીન, ઘરકે ઘોડા બેચ દાલા સીર પર લેયે જીન ॥ તેરા ॥ ૧ ॥

કાહરવા.

કાલીગટો સીલોના પાની, માહે લાગારે ॥ કાલી૦ ॥ ટેક. ॥ યાર ખુલાવે દોડી જાવે; કસમ બોલાવે મોરા સીર દુખે; ॥ કાલી ॥૧॥

કાહરવા.

એક બાજુબંધ નઇ માહે સબ ગેના; ॥ એક ॥ ટેક. ॥ એક યારકી કમાઇ મેંસે સબ કુછ પેના, બેલાકે કશમશે ના લેના; ના દેના ॥ એક બાજુબંધ ॥ ૧ ॥

કાહરવા.

ટોપી વાલેરે જાન હુઇગી કુરબાન તેરી સુરતપે ॥ ટોપી ॥ ॥ ટેક. ॥ કમરપે દો સીગડે ખાદેપે બંદુક, બારા બરશકી મુસાફ્રીમે કેયા લાયે સહુક; ॥ ટોપી ॥ ૧ ॥ લાલ લાલ કુડથી પેની, પગડી ચકરીધાર, ખડા ઘોડેપર ગોલી મારે અશા મરદ હોસીયાર ॥ ટોપી ॥ ૨ ॥

કાહારવા

નએનન તોરી મતવાલી હએ, મધવાકી બરી મધવાકી પીઆલી હએ ॥ નએનન ॥ ટેક. ॥ ટપક પડત મુખડેસે જોબનવા; બાકી ચાલ નીરાલી હએ; ॥ નએનન.॥ ૧ ॥

તરેહવાર રાગના ગઝલોનો સંગ્રહ

ગઝલ

અય રશકે કમર જીકા જલાના નહીં અચ્છા
ઉલફતકો બહડા કરકે ઘટાના નહીં અચ્છા ॥ ટેક ॥
હમ ખાક નશીનોંકા સતાના નહીં અચ્છા
દુન્યા નહીં અચ્છી યેહ જમાના નહીં અચ્છા ॥ ૧ ॥
હો જાયગા સૌદા મુઝે ઉલફતમે તુમહારી
હુશયારકો દીવાના બનાના નહીં અચ્છા ॥ ૨ ॥
લીખવાના યેહ મીસરા તું મેરે સંગે લહદ પર
મૌત અચ્છીહય પર દીલકા લગાના નહીં અચ્છા ॥ ૩ ॥

ગઝલ

અએ સેતમગાર ભલા તુને એ કીઆ કામ કીઆ
દીલ મેરા લેકે મુજે મુફતમેં બદનામ કીઆ ॥ ૧ ॥
તુંતો હે ચેનસે દીન રાત સદા ઓર મેંનેહી
ગમકે હાતોસે ન એક રોજભી આરામ કીઆ ॥ ૨ ॥
વાયદા આનેકા કીઆ તુંને ન આયા સબકુ
વસલકા તેરે અબસ મેંને સરંજામ કીઆ ॥ ૩ ॥
ગેર દોશનામ સનમ તુને ખુશીસે રોખસત
મેરે કાસેદકુ કભી દેકે ન ઇનઆમ કીઆ ॥ ૪ ॥
વાયદે જુઠસે ખુરસંદ ન કીઆ તું અફસોસ
હમને સો બાર તેરે મીલનેકા પેગામ કીઆ ॥ ૫ ॥

ગઝલ

કેઆ મઝા સુખ ચેનસે, કેઆ ખુસી આરામસે
રેન જો ગુજરીયો યાર ॥ ૧ ॥
હોંને લગી હએ ફજર, બજને લગા ઓ ગજર,

અબતો દુવા માંગલે હજરતે ઊસ નેનસે. ॥ રેન. ॥ ૨ ॥
કેઆ લીખું કીસમતકી બાત, કીઆ ભેજુ કાસદકે હાથ,
લીખના મુનાસેબ નહીં દીલમે સમજ જાઇઓ. રેન૦ ॥ ૩ ॥
શીશા તેરા મધસે ભરા પેઆલા મેરે હાથમેં,
ભરભર કેહેતી હું યાર દો નેણાં એક સનેસે ॥ રેન૦ ॥ ૪ ॥

રેખતો અફસુનનો.

સદકે મેં તેરે જુલફો કે હર તાર તાર કે.
દરતારે ગુલે અનાર કયા બુતીદાર કે. ॥ ટેક૦ ॥
બુલ બુલને વકતે કેદ કે રો રો કે યુંહી કહા.
સઇઆદ વાસતે મેરે પરવર દેગાર કે. ॥ ૧ ॥
બેચોગે તો શહી પર ઇતનાંભી કીજીઓ.
દીજો બે હાતો હાત કીસી નો બાહાર કે. ॥ ૨ ॥
દરીઆ તું ચલ સેતાબી મેએ મંનજલ કરનર હું.
હંમ જાંને હાલે દુરકે કંઇ આર પાર કે. ॥ ૩ ॥
એ વતંન હએ હમારા તુંમ પુછતેઓ કેઆ.
હંમ રેહેને વાલે હએ ઉસી બાગો બાહારકે. ॥ ૪ ॥
અફસુન તું સાદ રહીઓ જમાંનાં કરેગા કેઆ.
હંમ હએ ગોલામ ઉસ શહે દુલ સવાર કે. ॥ ૫ ॥

રેખતો.

જર હોવેતો હર કોઇ હોવે દીલદાર ઉસકા.
મુફલેસીમેં નાં કોઇ હોવે ઇઆર કીંસીકા. ॥ ટેક૦ ॥
રખતાહું મેં તુજસે ઉલફત કી બહોત ઉમેદ.
અબ કાહેકુ કુરાતી એ સોદાહે ખુશીકા. ॥ ૧ ॥

જંનજીરભલી તોક ભલી મોતબી આતા.
પર હકનાં રખે કીસીકુ ગેરફતાર કીસીકા. ॥ ૨ ॥

રેખતો ઇલતેજાનો

ફરતે શોક ઉસ બુતકે કુચે દીલ લગા લે જાએગા.
કાબએ એ મકશુર નક મુજકુ ખોદા લે જાએગા ॥ ટેક૦ ॥
બાજુ મેરા તોર કર સઇઆદ તું કાબુ ન છોર.
નાંતવાં હું બાદકા જોંહકા ઉરા લે જાએગા. ॥ ૧ ॥
બાદ મરનેકે મેરે કુચ ખાક બી બચતી નહીં.
ફીર ચબાનેકુ મેરે હડીઆં હોમા લેજાએગા. ॥ ૨ ॥
રોતે રોતે જાંણ જાવેગી ફેરાકે ઇઆરમે.
આશક કા દરીઆ મેરા મુરદાહ બહા લેજાએગા. ॥ ૩ ॥
ઇસ શેહેર કું દેખતેહી દીલ મેરા ઉડજાએગા.
છોર દેએ દુનીઆંકુભી મેરા સફર હોજાએગા. ॥ ૪ ॥
અએ મેરે મુસકેલ કુશા મુસકેલ કુશાઇ કીજીએ
તુંમ બીગર આજ કોણ મેરી એલતેજા લેજાએગા. ॥ ૬ ॥

રેખતો હુસેનીનો.

શરમીંન દેહ કમર હએ તેરી તસવીરકે આગે.
સમબુલ હએ ખીજલ જુલફકી જાંજીરકે આગે. ॥ ટેક૦ ॥
આશકકા તો કુછ બસ નહીં માશુકકે આગે.
રાંજે કાતો કુછ બસ નચલા હીરકે આગે. ॥ ૧ ॥
બોલવાકે હમે તેગે તીગેહસે હએ કીઆ કતલ.
જાનાહી નથા કાફરે બેપીરકે આગે. ॥ ૨ ॥
ઇસ દરદ કી દારૂ નહી બીન સબર "હુસેની."
તદબીરતો ચલતી નહી તકદીરકે આગે. ॥ ૩ ॥

રેખતો.

ખુદકી પરસતી જો ગેહરી રહેગી.
તો મસતીમેં કબ ઇઆદ મેરી રહેગી. ॥ ટેક૦ ॥
તવકકુલકી તોકલ ઉરેગી હવાપર.
મગર ઉશકી દુરી દોહોરી રહેગી. ॥ ૧ ॥
નકર જુલમ જાલેમ કીસીકે તો ઉપર
તેરે ઘરમેં જબતગ કચેહરી રહેગી. ॥ ૨ ॥
નકરઉમર દોલત પે ઇતની ગરૂરી.
ન કીસકી રહી હએ ન તેરી રહેગીં. ॥ ૩ ॥
ફકીરોંકા ચંમલા ભરેગા ન જબ તગ.
તેરે ઘરપે દીન રાત ફેરી રહેગી. ॥ ૪ ॥
અગર દીકી તુજકુ દોલતજો ચાહે.
તેરી ચરખ ખીચરી ફરેરી રહેગી. ॥ ૫ ॥

રેખતો ઇનશાનો.

જેગરકી આગ બુજે જલદ જીસમેં વોએલા.
લગાકે બરફમેં સાકી સુરાહીએ મએલા. ॥ ટેક૦ ॥
કદંમકુ હાથ લગાતાહુ બસ કહીં ઘર ચલ.
ખોદાકે વાસતે જાલેમ તું પાઊં મત ફેલા. ॥ ૧ ॥
નીકલકે વાદીએ વેહશતસે દેખ અએ મજનું
કેજેરે ધુનતેં અબ આતાહે નાકએ લેલા ॥ ૨ ॥
ગીરાજો હાથસે ફરહાદકે કહીં તેશા.
દરૂને કોહહે નીકલી સદાએ વાવેલા. ॥ ૩ ॥
નેજાટત ઉસકે ઇએ મુખરેકી દેખીઓ ઇનશાં.
નસીમે સુબેહ જો જુજાએ રંગહો મેલા. ॥ ૪ ॥

રેખતો.

વોહ સનંમ હાલ મેરાક્યા જાનેં.
હુંમેં ફીસ ફીકરમે ખોદા જાનેં. ॥ ટેક૦ ॥
ઉસકે મીલનેકી મુજકુ તોહમત હએ.
વોહ કહાં મે કહાં ખોદા જાનેં. ॥ ૧ ॥
હમતો રોતે હએ હસતે હએ અગીઆર.
કદરે બુલબુલકી જાગ કહાં જાનેં. ॥ ૨ ॥
હોટ ચાટા કરે વોહ સારી ઉમર.
લબે શીરીકા જો મજા જાનેં. ॥ ૩ ॥
શુનકે એહવાલ મેરા કેહને લગા.
અએશા જગરા મેરી બલા જાનેં. ॥ ૪ ॥
અએસે સપાક સે ડરો પ્યારે.
ખુને આશકજો હેના જાનેં. ॥ ૫ ॥
બખોદા બુત ફીસીકે દોસત નહીં.
ઉનકુ દુસમં નહી જાનકા જાનેં. ॥ ૬ ॥

રેખતો ઊમેદનો.

હજાર શોકરકે ખત સુબહે પ્યારકા પોંહોંચ્યા.
ઉસકી હાથહી દરોમદારકા પોંહોંચ્યા. ॥ ટેક. ॥
દેલે શેકસનેકુ પેગાંમે પ્યારકા પોંહોચ્યા.
ગુલે ફસોરદકુ મોજદહ બહારકા પોંહોંચ્યા. ॥ ૧ ॥
ઢગે એકીનહએ વહાંસે હજાર લાલઓ ગુલ.
કદંમ જહાંપે મેરે ગુલ ઓજારકા પોંહોંચ્યા. ॥ ૨ ॥
તુમ ઉસકુ રંગે હીનાં ખાશ મન શુમાર કરો.
હએ કતલે આંમસે રંગીન નેગારકા પોંહોંચ્યા. ॥ ૩ ॥

હમારે દેખકે ઇસિ મોરગે દેલકુ અએ સઇઆદ.
ખએઆલ કેઆ તેરે જીમે શેકારકા પોંહોંચા. ॥ ૪ ॥
જહાંકુ મસત કીઆ એક નીગાહને તેરે.
ખબરભી દેખકે આલમ ખુમારકા પોંહોંચા. ॥ ૫ ॥
ઉમેદ અપની તબીઅતનો બાગ બાગ હુંઇ.
યએઆમ જબકે બુતે ગુલઓ જારકા પોંહોંચા. ॥ ૬ ॥

રેખતો જુરઅતનો.

દરદે ગંમ એશકને મારા મુજે.
અબ નહી દમ લેનેકા ઇઆરા મુજે. ॥ ટેક. ॥
બાતમેં કીસે કરૂં અએ મેહરબાંન.
ધેઆંન રેહેતા હએ તુમહારા મુજે. ॥ ૧ ॥
ડુબ ગએઆ ફેર ને વોહ બાએઆહે ઇઆર.
બેહરે મહબતકા કીનારા મુજે. ॥ ૨ ॥
ચોંક પરા સુનતેહી આવાજે ઇઆરા.
મે. એહી સમજા કે પુકારા મુજે. ॥ ૩ ॥
હેજરકી શબ દેખી અબ કેઆ દેખાએ.
દીનતો ગએઆ રોતેહી સારા મુજે ॥ ૪ ॥
ઉઠ નકરૂ નાંમકા "જુરઅત" હું મે.
ચીરે અગર એશકકા આરામુજે. ॥ ૫ ॥

રેખતો કઊસનો.

જાકે ગુલજારસે સઇઆદ ફેરા આએઆ ઉલટા.
કેઆ નસીબા હએ તેરા બુલબુલે શેદા ઉલટા. ॥ ટેક. ॥
તને ઉરીઆંનીસે બેહતર નહીં દુનીઆંમે લેબાસ.

ઇએહ વોહ જામે હએકે જીસકા નહીં સીધા ઉલટા. ॥ ૧ ॥
ગાલીઆં દેતે હએ ઉનસે ખફા હોતે હએ.
મેરે ઇઆરોસે વોહ કરતે હએ જો શીકવા ઉલટા. ॥ ૨ ॥
નામ ઉસને જો સુનાં એશકમે બીમારીકા.
મેરે દરપરસે જો ફેર આએઆ મસીહા ઉલટા. ॥ ૩ ॥
ઇઆદ આએઆ જો મુજે કોઇ સનમ હશરકે દીન.
દરે ફીરદુસ તલગ જાકે ફેર આએઆ ઉલટા. ॥ ૪ ॥
કૈસકી તરહસે હોજાતે હજારો મજનુંન.
યરદેહ મેહમલકા જોરખતે કમુ લેલા ઉલટા. ॥ ૫ ॥
નાલે કરનેસે મેરે ઇઆર ખફા હોતા હએ.
રેહમકી જા ઉસે આજાતા હએ ગોસા ઉલટા. ॥ ૬ ॥

રેખતા સોદાનો.

હીંદુ હએ બુત પરસત મુસલમાન ખોદા પરસત.
પુજુંહું મેં ઉસીકું જો હો આશનાં પરસત. ॥ ટેક. ॥
ઇસ દોર મેં ગઇ હએ મરૂવત કી આંખે ફુટ.
માદુમ હએ જહાંમે ચશમેં હઇઆ પરસત ॥ ૧ ॥
ચાહે કે અકસે દોસત રહે તુજમેં જીલવેગર.
આઇનેવારે દીલકુ રખ અપને સફા પરસત. ॥ ૨ ॥
આવગ્ગીસે ખુશ હુંમે ઇતનાકે બાદે મરગ.
હર જરે મેરી ખાકકા હુએ હવા પરસત. ॥ ૩ ॥
સોદા સે સખસ કે તંઇ આજુરદે કીજીએ.
અએ ખોદ પરસત હેફ નહીં તો વફા પરસત. ॥ ૪ ॥

રેખતો મુસાફેરનો.

દેલ લે ગએઆ હે મેરા દેલદાર હંસતે હંસતે.
ક્યા કાંમ કર ગએઆ હે વોહ ઇઆર હંસતે હંસતે. ॥ટેક॥
મીજલશમે આજ સબને હોરમત તેરીકુ દેખા.
આપસમે ચલ રહી હે તલવાર હંસતે હંસતે ॥ ૧ ॥
શીશા જો મેરે દીલકા સંગે જફાસે ટુટા.
મેહનત હુઇ હમારી બેકાર હંસતે હંસતે ॥ ૨ ॥
મેને કહાથા અએ દેલ ઉસ બેવફાસે મત મીલ.
એકદમ કરેગા તુંજકું નાચાર હંસતે હંસતે. ॥ ૩ ॥
ઇઆરો જરા ચલો તુમ કેલાવે ઉસે મનાકે.
આજ હો ગએઆ હે હમસેં બેજાર હંસતે હંસતે ॥ ૪ ॥
ઇઆરો સેહેલ ન જાનો મુજહાલે નાતવાંકા.
અએસા નહોકો મર જાએ બેચાર હંસતે હંસતે. ॥ ૫ ॥
ઇઅહ જીંદગી હમારી એકદમ કી હે મુસાફરે.
જીતેકુ લામીલાવો દેલદાર હંસતે હંસતે. ॥ ૬ ॥

ગઝલ.

તેરે માનીન્દ ઝોહરા મુશ્તરી હોવે તો મંએ જાનુ ;
ફલકપર કયા પરસ્તાંમે પરી હોવેતો મંએ જાનુ ॥ તેરે ॥ ૧ ॥
ફલક નાઝાં હએ સુબ્હોશામ મેહેરો માહપર લેકીન ;
જંબીનો રૂખ્સે તેરે હમસરી હોવે તો મંએ જાનુ ॥ તેરે ॥ ૨ ॥
સભી દન્દાનો લબ નાયાબ હયે લેકીન મુકાબીલમે ;
તેરે લાલો ગોહર અયે જઓહરી હોવે તો મંએ જાનુ ॥ તેરે ॥ ૩ ॥
હસી યુસુફથે ઇસ માહબુબસા પએદા ઝમાનેમે ;
તેરી ગરદીશસે ચર્ખ ચનબરી હોવે તો મંએ જાનુ ॥ તેરે ॥ ૪ ॥

ઝીંઝોટી ગઝલ

યું કેહેતેથે સબ પરીયોંસે બાલા નહી કોઇ,
વો જુઠ હએ ઇન્સાનસે આલા નહી કોઇ ॥ યું ॥ ટેક ॥
મએ ખ્વાબમે દેખી હું જીસે વએસા જહાંમે ;
અબ તક યદે કુદરતને બનાયા નહી કોઇ ॥ યું ॥ ૧ ॥
વોહ હુસ્ન ખુદા દાદને દીવાની કીયા હએ ;
સરમે મેરે ઇસ્કે સીવા સઓદા નહી કોઈ ॥ યું ॥ ૨ ॥
કઓન ઉસ્કા પતા દેગા મુજેહ અએ દીલેનાલા ;
ઇસ ખુબીકા ઇન્સાન તો દેખા નહી કોઇ ॥ યું ॥ ૩ ॥

ગરબી.

મારારે સવામી બોલોની વાલા: ॥ ટેક. ॥ ઘેલીરે થઇને, ગોકુળમાં ભમતી, બીજા કોઇની, વાતો નથી ગમતી; ॥ મારારે સવાંમી ॥ ૧ ॥ એવીરે તમને, કોણ મળી હુતી, જેણેરે તારૂં, ચીતડું લીધું લુંટી, ॥ મારારે સવામી ॥ ૨ ॥ વાલારે તારી વાડલડી જોતી, આંસુંડા ભરી ભરીને રોતી; ॥ મારારે સવામી ॥ ૩ ॥ ખુરે રે લોકે, ભરમાવીયું તમને, તેથીરે તમેં મેલી ચાલ્યા અમને; ॥ મારારે સવાંમી ॥ ૪ ॥ વાલા રે તારી, પગચંપીયો કરશું. મોહવન તારી, મરજીમાં રેહેશું; ॥ મારારે સવાંમી ॥ ૫ ॥

ગરબી.

આવના આવના આવનારે, શામ મેરી ગલીસે આવના; આવના તો દુરસે બતાવનારે, શામ મેરી ગલીસે આવના; ॥ટેક॥ તેરેરે ખાતર બાગ બનાયારે, ફુલકે હાર ગુથાવનારે. ॥શામ૦ ॥ ૧ ॥ તેરેરે ખાતર દહી જમાયારે. પ્યાલા ભરીભરી પાવનારે ॥શામ૦ ॥૨ ॥શેવ

સુંવાલીને લાપશીરે, રૂચી રૂચી ભોગ લગાવનારે. ॥ શામ૦॥૩॥
લવંગ સોપારી ને એલચી રે, પાનુકી બિડિયાં ચાવનારે. ॥શામ૦ ॥૪॥
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર રે, ચરણ કમળ ચિતલાવનારે
॥ શામ૦ ॥ ૫ ॥

લાવણી.

ભટકા હું મએ બારા બરસ તગ શહેર બહોત ફીર આયારે, ॥ટેક॥
અમદા નગર મએને છોડા મેરા, છોડી મોહેના રાનીરે.
સફરકો નીકલા બનકે સૌદાગર ॥ ખજાના ખુબ કમાયારે, ॥૧॥
મુલતાન ગયા ઔર દીલહી દેખી ॥ લખનૌ દેખા નગીનારે
દેખા બંગાલા સારા મએને ॥ ચુડીઆં કલકતેકી લાયારે, ॥૨॥
કાશમીર દેખા લાયા દુશાલે ॥ દેખી મથુરા રાનીરે.
કાસીમે જા તીરથ કીઇ મએને ॥ ગંગાજલબી લગાયારે, ॥૩॥
બીજાપુરકે ગુંબજ દેખ ॥ ગુલકડેકા કીલારે,
દખનમે મએ રહા બરસ દો ॥ રંગ તો ખુબ ઉડાયારે, ॥૪॥
સુરત શહેરમે આયાહું અબ અંમદાનગરકો જાઉરે,
મોહેનાસે જા મીલું પ્યારી ॥ મોસે મીલા દે ખુદાયારે ॥૫॥

લાવણી.

ખફા હુએ કયોં હમસે તુમને કયા દેખી તકસીર સનમ,
વાહ વાહ કિસ્મતકી ખુબી તુમ બી મીલે બેપીર સનમ; ॥ટેક૦॥
મુલાકાત કે ખાતર તેરે કસૌસો તદબીર સનમ;
દીવાને બના ગએ પહિનકર પૈરોંમેં જંજીર સનમ;
બનકે સીકંદર દસ્ત જનુકી કરતેરહે તહમીર સનમ;
જીસપરબી પેમાઇશ મેં કુછ કામકી તકદીર સનમ;
કંપુ તુંહેં જગ સીયાલે હમ રાંઝે તુમહીર સનમ,

વાહ વાહ કીસ્મતકી ખુબી તુમબી મીલે બેપીર સનમ. ॥ ૧ ॥
તેરે કદમકી ખાક છોડકર ઢુંઢુ કહાં અકસીર સનમ,
પારે કોંહિ ઠહરાતી ઇસ મીટ્ટીકી તાસીદ સનમ;
લબોંમે તેરે શૈવકે લજ્જત શીરે ઇન્નામેં શીર સનમ,
આશીક દાલકી લબે બાંધતે હૈં તેરી તાબીર સનમ;
કલમ સરે નય હોકર આગે સરમાતી તહરીર સનમ,
વાહ વાહ કીસ્મતકી ખુબી તુમબી મીલે બેપીર સનમ. ॥ ૨ ॥
કૈસીબી વો રીશ સમાથી હમ તુમથે ગુલગીર સનમ,
ખ્વાબ દેખકર હમસેં પુછા કરતેથે તાબીર સનમ;
અબજો કાતીલ બનાહૈ તુંલે નંગી શમશીર સનમ,
હમબહૈ મહજુદ માર ગમાર નીગાકી તીર સનમ;
બગીલગીર કે હીના મેં કયોં હમસેં હુવા ગમગીર સનમ,
યાહ વાહ કસ્મતકી ખુબી તુમબી મીલે બેપીર સનમ ॥ ૩ ॥
રીસાલગીર કહે મજોકે રૂખસે કયોં હોતે દલગીર સનમ,
હનુમંત સીંધને તુઝ ઐસે કઇયોં કોં કીયા તાગીર સનમ;
પીરબકસ ઓર રાંમદયાલ ઇસ ફનમેં હમે ગંભીર સનમ,
બાદલ કોં મંજુર ખીચહૈ તેરી તસબીર સનમ;
સલાર આશક શયામ દરસકે દરસ દેખા રઘુબીર સનમ,
વાહ વાહ કીસ્મતકી ખુબી તુમબી મીલે બેપીર સનમ ॥ ૪ ॥

તરેહવાર રાગની હોરીચોનો સંગ્રહ

હોરી.

સખી તારા નેણ ઘણાં ખુંનખારી ॥ જોઇ દાહાંજ, ચહડે દીલ ભારી ॥ ટેક ॥ પરેમ પુરાંણો, રાગ ભરીઓછે ચકચકીતી કીકી કારી સાંકલ બેડી ભવાંની થઇછે ॥ હેવી તુ કોણ શીકારી. ॥ સખી ॥ જાંદુ તોણાનું, મંતર ખરૂં તે, મુખ વચન ગુણગારી, સુનતાં છુટે

સરદ પશીનો, ને મોહી પડે જગ સારી. ॥ સખી ૨ ॥ જોબન બાહ્ય. ૨, ખીલીઓછે ગુલાબી. ૨૫ગુણ સનગાર.સારી ॥ "છેલ છબીલા" હરીગુણ ગા તું તુજને મલી હેવી પેઆરી. ॥ સખી ૩ ॥

હોરી.

કા રે કાંહનાં મોરી કરહી મરોરી, કરરર કરકે ગયી છોરી. હોજી લાલા કા રે ॥ ટેક૦ ॥ કા રે કરક ગયી, મોરી અગીઆં સસક ગયી, કોન ગામકો રહી. દઇ મોરે જોબન સસક ગયો. ॥ કારે કાહ. નાં ॥ ૧ ॥

હોરી.

હાજર ખેલેઆ કાંહનાં હોરી રંગ પેઆરી, હાજર ॥ ટેક ॥ શાંમ સુંદર સુંદર સંગ નારી દરશંન દેખતી હું બલહારી- હાજર ॥ ૧ ॥

હોરી.

લાજકી મારી મે કેહ ન સકત મોરી બરી હો રંગસે ચુંદરી- આં.॥ લાજકી મારી ॥ ટેક. ॥ લોક લુગાઇ ચવાઇ કરત હે, એરન હમારે લગઇઆં; શાહ અકબર પીઆ હોરી જો ખેલે, બેગી લીજો ખબરીઆં. ॥ લાજકી ૧ ॥

હોરી.

કેશે ભરન જાઊં પાંની સાંવરા મે કેસે ભરન જાઊં પાની; ॥ ટેક૦॥ મોહે બીચ મીલે મધુબનકો, સ વલા મેં કેશે ભરના જાઊં પાંનીકુએ જાઊં તો કીચ લરન હે. જમુના જાઊં પીચકારી ગોકુલ જાઊ છો રંગમે ભીનતહી, એસી બઇ મતવાળી. ॥સાંવ ૧ ॥

હોરી.

સોઊ ન સોને ન દેઊંગી કનઇયા ફગવાં દેઊંગી જગાએ જ ગાએ ॥ સોઊ ॥ ટેક ॥ અબકે ફાગ પીયા, આવન કીનો, મોરલી બજાએ બજાએ; તુમ બીન મોહોકું કલન પરત હે, રાખુંગી ગાએ બજાયે રીઝાયે. ॥ સોઊ ॥ ૧ ॥ અબીર ગુલાલકી ભર ભર મુઠી, અતર ગુલાબ મીલાએ મીલાએ; એક પલકુ પીયા જાનેન દેઊંગી, રાખુંગી ગરયા લગાએ લગાએ. ॥ સોઊ ॥ ૨ ॥

હોરી.

એ હોરી અબ ના જાઉરી ખેલનવા; મોરી છતીઅન મારે ગેંદવા. ॥ એ. હોરી ॥ટેક॥ નગોરે ખેલારી ખેલ નહી જાને, ભર મુઠી મારે અબીરની. ॥ એ હોરી ॥ ૧ ॥

હોરી.

સૈઆને પીચકારી બનાઇ, ધાડો રંગ જમાયો, ॥ સૈંઆને ॥ ટેક૦ ॥ અબીર ગુલાલકે બાદર છાંએ, રંગોકે ઉડત કુઆરે સૈયાને. ॥ ૧ ॥

હોરી.

આજ સાંવરેકું મે રંગસે ભરૂંગી, રંગસેં ભરૂંગી મે અબ ના ડરૂંગી; ॥ આજ ॥ ટેક૦ ॥ જો સાંવરા મોંસે એક કહેગા, મે એકકી લાખ કરોર કહુંગી. ॥ મે અબ ॥ ૧ ॥

હોરી

હે ઝટકયો મારો ચીર મોરારી: ॥ મોરારી ઝટકયો મારો ॥ ટેક. ॥ કેસર અંગીઆં કેસર ડંડીઆં; કેસર માટ ભરોરી. રૈસમ

બંધ કુચનકે ટુટે. તો જહર ગઇ કોર કીનારી, એસો તું નયો ખેલારી. ॥ ઝટકયો મારો ॥ ૧ ॥

હોરી.

છીન લઇ પીચકારી મેં કરસે, એ હોરી ખેલનકું આઇ રાધા હરસસે,॥છીન લઇ॥ટેક॥ અબીર ગુલાલકે બાદલ છાંએ કુંમ કુંમ મેહા જમાં જંમ બરસે.॥ એ હોરી ખેલનકું આઇ ॥૧.॥ તુમ બીન મોહેકુ કલ ન પરત હે, હોરી ખેલનકું મોરા જીયરા તરસે.॥ એ હોરી. ॥૨॥

હોરી.

હોરી કાંહાના તુમ સંગ કોન ખેલે ફાગ ॥ હોરી કાંહાંના ॥ટેક॥ સગરી રેન મોસું બરજોરી કીની; હોયગો રાગબેહાગ. ॥ હોરી કાંહાના ॥ ૧ ॥

હોરી.

એસી હોરી પીયા સંગ ખેલુંગી ફાગ. ॥ એસી હોરી ॥ ટેક ॥ જો રંગ સુ પીયા ફાગ રચયો હએ, સોહી રંગ વાકો સોહાગ ॥ એસી હોરી ॥ ૧ ॥

હોરી.

એસી રંગ હોરીમેં મોરી નથ ખોએ ડાલીરે ॥ એસી રંગ ॥ ॥ ટેક. ॥ કેસે. ઘર જાઉં અમ કોહો નંદલાલા, સાસ નનદકી મોહે ચોરા ચોરી. ॥ સુન એસી ॥ ૧ ॥

હોરી.

જાની જાની અનુકે હોરી છલબલ ફરત ફીરત વાહુ પર તું ન ચઠી બેશર તોરી.॥ જાની જાની ॥ટેક.॥ લે ગુલાલ પીચકારન મારી ફેંત પકર કર જોરી. ॥ જાની. ॥ ૧ ॥

હોરી.

બનમે મેયાં મોહન સમજાવત ॥ ટેક. ॥ નેનન સેનન સરૂપ નચાવત, નએ નએ નેહ નેનન ઉપજાવત, અચાનક મોહીની લગાવત. ॥ બનમે મેયાં ॥ ૧ ॥

હોરી.

પિયારી માનુની જાની ખુલાવે ॥ ટેક ॥ હીંડોલ બહાવે. કંઇ કંઇ સમજાવે હંસ હંસ હીય ઝુલાવે ॥ પિયારી૰ ॥ ૧ ॥

હોરી.

મદન મોહન છતરધારી, ॥ મદન મોહન ॥ટેક.॥ જબકે જોત અખંદ પ્રકાસી જગમે, તબહી ભઇ ઊજયારી, સારી રંગમે બ્રમાંદ્ર કી બલીયારી જે જેકારી. ॥ મદન૰ ॥ ૧ ॥

હોરી.

રંગ મટુકી અમુલક કીતે ફોરી બાલા ? ॥ ટેક ॥ ભર જોબન કુંદન કામની દામની મોહીની મદન જડત, દેવ ગાન્ધ વની મોહીત સો મુરત લુટી કીતે સહોરી લાલા. ॥રંગ મટુકી૰ ॥ ૧ ॥

હોરી.

મોહનને બીન બજાઇ, ॥ ટેક. ॥ બીન બજાઇ હૃધય હર બાઇ સુધબુધ બીસરાઇ ॥ મોહનને ૰ ॥ ૧ ॥ બીન બજાઇ ઓર ધે કનાઇ સખી કાયા કામ નચાઇ. ॥ મોહનને૰ ૨ ॥

હોરી.

મોહનને હોરી ખેલાઇ, બીંદ્રાબન હસહસ ખુલાઇ. ॥ ટેક ॥ ના રંગ ના ફાગન એસી અગની લગાઇ ॥ મોહનને ॥ ૧ ॥ જેસી બાદરવા બીજ ચમકાઇ. ॥ મોહનને ॥ ૨ ॥

હોરી.

સખી તું જો એ મનોહર બાગ ફરીને, ખીલ્યો વસંત બહાર ॥ સખી૦ ॥ ટેક ॥ આંબે મોગરા જુઈ રહ્યા છે, વેલ ખીલેલે. અપાર ॥સખી તું૦ ॥૧॥ જાઇ જુઇ ચંપો ચમેલી, ભમર ફરે છે ગુંજાર ॥ સખી તું૦ ॥ ૨ ॥

હોરી.

નાં ગુલાલ લાલ મોપેં ડારો. ॥ નાં ગુલાલ ॥ ટેક ॥ હએ ગુલાલ લાલ જેસો; બદન હમારો, ॥ નાં ગુલાલ ॥ ૧ ॥

હોરી દીપચંદી.

આઇરી સબ ગોકુલ બન બન રએસ રએસ, ગીરધારી મોરારી ॥ આઇરી૦ ॥ ટેક ॥ કોઉ નાચત કોઊ મૃદંગ બજાવત, ઓર નાચત ગીરધારી મોરારી ॥ આઇરી૦ ॥ ૧ ॥

હોરી.

અરેરેરે હોરી ધીકાઇ ! રૂતુ બસંત ફાગ સહુ ખેલે, ઘરઘર નારી ઉમંગી; હરી હરીલાલા૦ તે જોતાં મન ખુબ મુઝાએ, સાથે નહીં નવરંગી, ગયો તજી પ્રિતમ સંગી ! ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૧ ॥ આંબે મોર કેશુ ફુલ ખીલ્લાં, દેખતાં મનડું હીંસે; હરી હરીલાલા૦ ભર જોબન નલલવ હું થઇ, તનડું બળે છે અતીશે, કામ ઝાળ લાગે શીષે ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૨ ॥ સુંદર વસ્ત્રાભુષણ સર્વે, ધન સમ્પત્તી સુહાવે; હરી હરીલાલા૦ ઘર સંસાર એને સુખ શૈયા, તે'ની હોળી ધિકાવે, વિરહાનળ સળગાવે ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૩ ॥ અહો દેશી મમ બાંધવ બાપો, શું કહું વધતું તમને હરી. હરીલાલા૦ લાજ મુકી મારે કેવું પડેછે, સાને શંતાપો છો અમને ? ભલું તેથી સોંપે જમને ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૪ ॥ બાલ વયે અમને પરણાવો, બાલ પતીની

સાથ; હરી હરીલાલા૦ કે વર વૃદ્ધ જુવે માત પીતા, નાણું ચઢે જો હાથ, કરે શું અબલા અનાથ ॥ અરેરેરે ॥ ૫ ॥ મનુ નારદ પારાસર આદિ, વસિષ્ટ આજ્ઞા આપે; હરી હરીલાલા૦ વેદ વચન વિધવા પરણાવે, મૂરખ મત ઉથાપે, પછી કોણ એ દુખ કાપે ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૬ ॥ એક મુવા પછી બિજું લગન કરવા, વળી ઇચ્છા રહે વ્યાપી; ॥ હરી હરીલાલા૦ ચાર ગાંચનો આંક મળે નહીં, એવી રજા કોણે આપી ? ચાલો કેમ ન્યાય ઉથાપી ॥અરેરેરે૦ ॥૭॥ ભાવ ધરી વિધવા પરણાવો, વંશની વૃદ્ધિને સારૂ; હરી હરીલાલા૦ ગેલાભાઇ કહે જો સમજો તો, કોઈ કહે ન નઠારૂં, વાજે જય નાદ નગારૂં ॥ અરેરેરે૦ ॥ ૮ ॥

ઊતમ બોધ પ્રકાશ કવીતા અને દોહા.

દોલત જાદા કવિત.

મિરદંગ કહે ધિક્કહે ધિક્કહે, તબ તાલ કહે કિનકું કિનકું,
જબ હાથ પસારી કહે ગિનકા, ઇનકું ઇનકું ઇનકું ઈનકું૦

સુખદાયક કવિત.

યશકો સવાદ સોઇ સુનીયેં પરાયે કાન,
ગાંનેકો સવાદ સોઇ હરી ગુન ગાઇયેં;
જીભ્યાકો સવાદ બુરો બોલીયેં ન કાહુ સંગ,
સંપતકો સવાદ શીશ સપતો નિવાઇયેં;
ઘરકો સવાદ જબે એકી સંપ કોઇ ચલે,
દેહકો સવાદ સો નિરોગ દેહ પાઇયેં;
એતે તો સુખકે સવાદ, કહત હૈ કેશવદાસ,
ખાંનેકો સવાદ કછુ ઔરનકો ખવાઇયે૦

ચતુરાઇ કવિત.

સશીકે પ્રકાશ પાસ માણકકી કેતી જોત,
રવીકે પ્રકાશ તાર તેજ નહીં ધરત હૈ;
સુરવીર આગેં કયુ કાયર ના ઠેરત હૈ,
ભુજંગકી દ્રષ્ટ આગેં દીપક ન જરત હૈ;
કસ્તુરીકી બાસ આગેં કેવડો કપૂત લાગે,
ત્યોં કરમકે આગેં રૂપ પાની ભરત હૈ
કહત કવી ભોજરાજ સુનતા કયું ન કાન દેત,
ચાતુરકી ચારેં વરણુ ચાકરી કરત હૈ૦ ॥

કછી સવૈયા.

સતસંગ નિત કર, છાંડિ મન તાત પર,
ન્યાર મથે કાલ કર, ભગવાન ભજ રે;
ધન અભિમાન ધરિન, સંત અપમાન કરીન,
પાપજા ભંડાર ભરીન, તેંજો સંગ તજ રે;
છુટલ પુરૂષ વદા, જેંકે આએ ગ્યાન સદા,
વિષય ન ધાછિન કડેં, તેસેં હેત કરો રે;
ધાર તું વૈરાગ્ય સાર, હથ હથીયાર ધાર,
દેવકૃષ્ણ સતગુરૂ વચનસે સજ રે૦

કછી સવૈયા.

સંત એડા દયાવાન, ધીરેં ધીરેં સમજાઇતા,
મુરખા ઉ સુણી કરી, હઇએમે ન ધારીનતા;
સંત દીન ગ્યાંન બોધ, જેં મિંજાથી સુખ થીએ,
ઇતાં સુણી કરે કંનેં, બે કંનેં ઉતારીનતા;
તુચ્છ સુખ સંસાર જો, તેં લાએ વેઠા ધકા જલીન,

આતમા અખંડ સુખ, મૂંઢ સે વિસારીનતા;
સાજન ચે બુધિ હીણુ, નર ન તપાસ કરીન,
રાજ સુખ ભોગ છદે, વિન ઢગા ચારીનતા૦ ॥

કવીત.

ગયાન ઘટે નર મુંઢકી સંગત, પ્રીત ઘટે નીતકે ઘર જાઇએ;
તેજ ઘટે પરનારીકી સંગત બુદ્ધ ઘટે બહુ ભોજન પાઇએ
શોક ઘટે હરીજનકી સંગત, રોગ ઘટે કચુ ઓસડ ખાઇએ;
માન ઘટે મુખશે કછુ મંગત, જોર ઘટે કચુ સીત પાઇએ.
કહે દીવાન કેશર પાપ ઘટે, ગોવીંદ ગોવીંદ ગોવીંદ ગુનગાઇએ.

બુદ્ધ બીન કરે બેપાર, દ્રશ બીન ખાન ચલાવે;
અકકલ બીન જાય પ્રદેશ, નૃત બીન નાદ બજાવે;
શુર બીન ગાવે ગીત, ગુન બીન ચતુર કહાવે;
અન ઇચ્છા ઇચ્છા કરે, અન દોઠી બાત સુનાવે;
બૈતાલ કહે બીક્રમ સુનો, વે મુર્ખકી જાત પર્ખાવે.

પ્રીત જો કરત વાસો પ્રીતકો પરસકીજે,
પ્રીતકો ન ધારે વાકો ચીતમે ના ધરીયે;
ગ્યાન જો કરતવાસો ધ્યાનહું લગાય દીજે,
મુર્ખકે આગે કયા ગ્યાનહી વીસ્તારીયે;
દીપકકી જોત દેખ જલતહી પતંગ જેસે,
બેશ્યા સો હેતકર આપ કયાં ઝારીયે.
રાજા ઓર રાન ખાન, કેશર દીવાન કહે,
આપકુના માને વાકુ આપ ના માનિયે;

નેન બાન સમાલો પીયા, પર ઘર સ્નેહ ન કીજીએ,
જીન બુંદસે માણુક ઉપજે; સો પર ઘર કયું દીજીયે;
જાત જસે તોલ ઘટે, જુગ જુગ બદનામી લીજીયે;
સત હાર કલંક હોરકે, કયું બાત બુરાઇ રિજીયે ?

નેના દેખા ઘી ભલા, કયા મુખ ખાયા તેલ;
ચતરસે જઘડા ભલા, કયા મુરખસે મેળ,
મુર્ખ મીત્રના કીજીયે, પેટ પોટ મધ લેત;
આગે ઠાગ બતાયકે, પીછે ગોટાં દેત.
જાગ સમુદ્ર ડુબીયે, ગીરકે પરયે ધાય;
મૂર્ખ મીત્રના કીજીયે, મસ્યે જા બીખ ખાય.

તારેકે તેજમે ચંદ હારે નહીં, સુરહારે નહીં બાદલ છાંઇ;
રન ચઢયો રજપૂત હારે નહીં, કર્મ હારે નહીં બહુત લગાઇ;
પતિવત્ય તોકે હારે નહીં, કટાર હારે નહીં બાજી છટકાંઇ;
કવીગંગ કહે સુન શા અકબર, મગોલ હારેનહીં જંગ મચાઇ;

" અવસર પળપળ જાવે, સુતાં તુજે નીંદ કયું આવે ?
તેરે સીરકાલ ભમેરી, ભજન વનાકોન ગતતેરી
કહીંગયે છત્રીપતી ભુપા, મલગયે ખાકમે રૂપા.
અંતેકીયા જંગલકા બાસા, જુઠી સારી જગ્તકી આશા.
પુષ્પકેરી સેજાં પે સુતા, શલામીં દ્રષ્ટીસે લેતા.
કન્ચન જૈસી દેહીકી કાંતી, જલગઇ ભષ્મ હોજાતી.
કહીંગયે રાવનસે રાજા, જાકી આગે નૌબત બાજા.

લીયા સબલોક દે ડંકા, સોહગયો ખાલીકર લંકા.
કાયાહે પાણીકા પર્પોટા, ભરોસાયારો દેહીકા ખોટા ”

રહુમ કસએકુ કાલ, દાતા કસબે દુકાલ,
મોતી કસએકું ઠાલ, નાટકી નતોટી હે;
હીરા કસએકુ દાંત, શુરા કસએકુ રાન,
ચાતુર કસએકુ બાત, બાતકીં બનોટી હે ;
અશ્વ કસએ મેદાન, કમાન કસએ સંગ્રામ,
કારીગર કસએકુ હાત, હાતકી હતોટી હે,
પ્રધાન કસએકુ ન્યાવ, કવીકસએકુ ભાવ,
મણુષ કસએકુ મામલા, સો મામલા કસોટી હે.

ચુકજાત દાની જબ દાનહુસે, ચુકજાત કર્બાની કર્બાન હુસે'
ચુકજાત ઘોડેકો ચઢઇયા, ચુકજાત બેદકોઢઇઆ,
ચુકજાત યુદ્ધકો લઢઇઆ, ચુકજાત તબલકો બજઇઆ,
ચુકજાત રોજગારી રોજગારકો, ચુકજાત લેખધારી લેખધારકો,
ચુકજાત દાવખુબ ખેલારીકો, ચુકજાત બાન નીશાન શેકારીકો,
કવીગંગ કહે સુન શાહ અકબર, નાચુકયે દાવ મતલબ લબારીકો.

અનજન બીન નેન જયું, સુગંધ હે ગુલાલ બીન,
આબ બીન મોતી જયું, અછુર બીન કીરો હે;
બીજલી બીન મેહાજયું, હોજહે ફુવારે બીન,
જોબન બીન જોરજયું, બાસી બીન ભોસે હે;
મીત્ર બીન જીવનજયું, નાઝનીન હે નાઝબીન,

સૈન બીન સરદારજયું, સ્વાર બીન ઘોરો હે ;
ગર્થ બીન ગ્યાનજયું, સતહે સજન બીન,
પ્યારી બીન રૈનજયું, સોપારી બીન બીરો હે.

કોડી મીલે ના ભાયગ બીન હુન્નર કરો હજાર,
કોનર પામે સાહેબી, સો લખ્યા લેખ કીર્તારે.
લખ્યા લેખ કીતરિ બીન શાએર કયા પાવે,
ભટકત ફીરે બજાર, ગાંઠકી લાજ ગુમાવે.
ઉત્તર ચઢો, દખણુ ઉતરો, દસો દીશા દેખો દોડી
હુન્નર કરો હજાર, ભાયગ બીન મીલે ના કોડી

" બીર કહ્યો ધીર કહ્યો, નદીસુ ગંભીર કહ્યો;
હરણપર પીર કહ્યો, કરનબીનોદ કહ્યો;
દાની કહ્યો માની કહ્યો, સબગુન ગ્યાની કહ્યો;
ઇંદ્ર કહ્યો ચંદ્ર કહ્યો, દાદા કહ્યો છત્ર કહ્યો;
સાસ કહ્યો શરીર કહ્યો, મન મેલો ના સફા ભયો "

" જાદીન મેરે મીત્ર સીધારે, અન ન પાણી કચુ ન સોહાના;
જલબીના જૈસી મીનહી ટલપે, મેં જોટપુ જૈસા તેલહી તાતા;
બેઠત ઉઠત, સોહત, જાગત, લેત ઉલ્હાશ નીસ દીનજાતા;
મેરેતો ચીતમે મીત્ર બતસ હે, મીત્રકે ચીતકી જાણે બીધાતા. "

" હંસ જોચાહે માનસરોવર, માનસરોવર રંગહીરાતા;
શાંતકી બુંદકુ ચાહે બપૈયા, ચાંદ ચીકોરકુ નેહકા નાટા;

પંખહોાળિડ આય મીજુંમેં, અકબર કહે સૂન સુંદર દાતા;
મેરે તો ચીતમે તુંઇ બસત હે, તેરે ચીતકી જાણે બીધાતા. "

સરસર હંસ ન રોત,બાજ ગજરાજ ન દરદર,
તરૂતરૂ સુફલ ન હોત, નાર પતિવરતા ન ઘરઘર.
તનતન સુમતી નહોત, મોતીજળ બુંદ ન ધનધન,
ફ્નીફ્ની મની નહીં હોત, સર્વ મલીયા ન બનબન.
કહું રન હોય નહીં શુરસબ. નરનર હોત ન ભગતહર.
નરહર કહે કબી કબીત કીયા સર્વ. હોય નહીં એક સર

" માંજરી જો પીવે તો સ્વાનહુકો પ્રાણુ લેવે,
બકરીજો પીવે તો મારે બન રાજકુ.
ગમાર જો પીવે તો ગ્યાનીકી જબાન લેવે,
ગ્યાની જો પીવે તો જીતે માહ માહ બ્યાસકુ;
માહ બ્યાસ જો પીવેતો ગુરૂકે માન લેવે,
ગુરૂ જો પીવે તો ભુલ જાય આકાશકું.
કહેકવીરાજ તુરંગ આપુકો તો એસો રંગ,
ગુલામ જો પીવે તો ઉઠ ગ્રેહ તાજકું "

" ચેન અમલકો ચોઘણો પીવત પ્રગટત નુર;
જોબનમેં ગજરાજ જયું ઘુમત ફીરત ગરૂર;
ઘુમત ફીરત ગરૂર નેનોમે પુરે લાલી,
રનમાહે જુધ કાજ તલ્વાર ચલાવેકારી;

કહે અમલ કવી ગંગ, સ્વાધીન છે રસ દલકો;
પીવત પ્રગટત નુર, ચોખલો ચેન અમલકો; ”

આવ નહીં આદરભાવ નહીં, નહીં નેનોમે નેહ વહાં ઘેર કબુ નાજઈએ, જો કનચન બરશે મેહ—આવહે આદર ભાવહે, હે નેનોમે નેહ, વહાં ઘેર સદા જઇએ, જો પથ્થર બરષે મેહ.

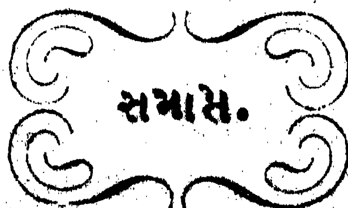
ભાજી ખેડા ફીર બી બશે. ન ધનીઅવાન ધન પાએ.
ગયેયા જોબન ફીર નઇ આવે, મરગએ શોજીતે નઇ હોએ.

દામ કરે કામ, ગામ કરે સલામ, સબ પૈસેકે અંધું, સબ પૈસેકે અંધું.
નામ કરે દામ, ગાય ગોરી શામ, સબ પૈસેકે બંધું સબ પૈસે કે બંધુ

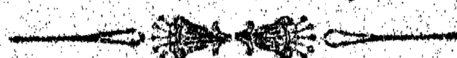
હીન કર્મ ખેતી કરે, બેલમરે; સુકમના પડે લેનદાર લડે, કુંટુંબ રડે

‘સજ્જન ગયે ઓર ગુનરહે, ગુનકુ કરૂં સલામ
જાદીનસે સજ્જન ગયે, તાદીનસે નીંદ હરામ;’

-લધુતાથે પ્રભુતા બધે મભુતાથે પ્રભુ દૂર;
કીડી મીશ્રી ખાતહે, હસતી ધાલત સરધૂર.

જાહેર ખબર.

અમારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલા પુસ્તકો નીચે લખેલા ઠેકાણેથી વેચાતા મલશે. અને જથાબંધ અમારે ત્યાંથી કીફાયતે મળશે.

પુસ્તકોના નામ.	રૂ.	આ.	પૈ.
જૈન વિવેક વાણી	૩	૦	૦
ગોલ લાકડાના ગજ દોરીના હીસાબની બુક... ...	૦	૧૨	૦
લોક પ્રીય કથા સંગ્રહ ભાગ ૧.	૦	૬	૦
જૈન દીપક સ્તવનાવલી...	૦	૬	૦
પ્રમાર ગણીત...	૦	૬	૦
ગરબા સાર સંગ્રહ	૦	૪	૦
લોક પ્રીય ગાયન રસ ભાગ ૧-૨-૩-૪	૦	૪	૦
માહાદેવ મહીમા શંકર સ્તુતિ	૦	૧	૦
જૈન ગાયન પ્રકાશ સ્તનાવલી	૦	૧	૦
ગરબા સંગ્રહ	૦	૧	૦

☞ **મુંબઇ કોટ**—જહાંગીરજી બેજનજી કરાણી. **ઘોબીતલાવ**—એરચશા કરાણી. **કાલબાદેવી**—પંડીત જેષ્ઠારામ મુકુંદજી.—શેરીઆરજી હોરમસજી **ભીંડી બજાર**—મીયાં અબદુલ સકુર અને કાજી ઇશમાલ.—શેખ નુરદીન જીવાભા **માંડવી**—રગનાથ પરશોતમ જકરીયા મસીદ—ભીમસીંહ માણેક **અમદાવાદ**—ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી. **રાજકોટ**—લખમીચંદ ઉત્તમચંદ. **ભાવનગર**—જૈનધર્મપ્રસારક સભા. **પોરબંદર-મુંબઇ**—મોનજી ભીખા. **સુરત**—ગીબોવનદાશ ગોરધનદાશ. **ભરૂચ**—કાશીરામ જેભાઇ. **વડોદરા**—રણછોડ મોતીરામ. **લીંબડી**—છગન સંગજી.

ગેલાભાઇ લીલાધર.

મુંબઇ—માંડવી-કચ્છી મહાજનો શ્રી ભેંગારજી સામેથી.

